

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών Υγείας

Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης
Λογοθεραπεία /Λογοπαθολογία

Μεταπτυχιακή διατριβή

**Αξιολόγηση και Σύγκριση Αφηγηματικών Δεξιοτήτων σε
παιδιά Τυπικής Ανάπτυξης, με Διαταραχή Αυτιστικού
Φάσματος και με Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή**

Μυροφόρα Δεμερτζή

Λεμεσός, Μάιος 2023

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

Αξιολόγηση και Σύγκριση Αφηγηματικών Δεξιοτήτων σε παιδιά
Τυπικής Ανάπτυξης, με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και με
Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή

Της

Μυροφόρας Δεμερτζή

Λεμεσός, Μάιος 2023

Έντυπο έγκρισης

Μεταπτυχιακή διατριβή

Αξιολόγηση και Σύγκριση Αφηγηματικών Δεξιοτήτων σε παιδί Τυπικής Ανάπτυξης, με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και με Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή

Παρουσιάστηκε από την

Μυροφόρα Δεμερτζή

Επιβλέπων καθηγητής: Δρ. Κάκια Πετεινού

Υπογραφή _____

Μέλος επιτροπής:

Υπογραφή _____

Μέλος επιτροπής:

Υπογραφή _____

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάιος 2023

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μυροφόρα Δεμερτζή, 2023

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ανάλυση του αφηγηματικού λόγου αποτελεί μια σημαντική πηγή πληροφοριών για τις γλωσσικές και αναγνωστικές δεξιότητες των παιδιών. Ωστόσο, οι κλινικές πρακτικές δεν μπορούν να βασίζονται σε ευρήματα διαφορετικών γλωσσών ή διαλέκτων. Έτσι, η παρούσα έρευνα έχει ως κύριο σκοπό την αξιολόγηση και σύγκριση των αφηγηματικών δεξιοτήτων σε τρία μονόγλωσσα Κυπριόπουλα παιδιά σχολικής ηλικίας που φοιτούν στην Α' Τάξη Δημοτικού εκ των οποίων ένα Τυπικής Ανάπτυξης (ΤΑ), ένα με Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή (ΑΓΔ) και ένα με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ). Όλοι οι συμμετέχοντες αξιολογήθηκαν σε δοκιμασία αναδιήγησης του Bus Story Test (BST), σε δοκιμασία διήγησης του Multilingual Assessment Instrument for Narratives (MAIN) και σε προσωπικά αφηγήματα του Global Tales Protocol. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι τα παιδιά δείχνουν διαφορετικές επιδόσεις ανάλογα με τον τύπο και τρόπο αφήγησης. Ωστόσο, το παιδί ΤΑ συγκέντρωσε υψηλότερες βαθμολογίες στα πλείστα μέτρα αφήγησης συγκριτικά με τους άλλους δυο συμμετέχοντες. Οι ιστορίες του παιδιού ΤΑ είχαν λιγότερα λάθη και μεγαλύτερη συνολική ποιότητα από αυτές των παιδιών με ΑΓΔ και με ΔΑΦ. Τα παιδιά με ΑΓΔ και ΔΑΦ φαίνεται να αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε τομείς αφήγησης οι οποίες είναι πιο εμφανείς όταν οι αφηγήσεις δεν στηρίζονται σε κάποιο οπτικό ή ακουστικό ερέθισμα. Οι δυσκολίες τους εντοπίζονται τόσο σε επίπεδο μακροδομής όσο και μικροδομής. Τέλος, η αξιολόγηση των δεξιοτήτων αφηγηματικού λόγου μπορεί να διακρίνει και να εντοπίσει τα παιδιά με γλωσσικές δυσκολίες οι οποίες δύσκολα ανιχνεύονται σε άλλες δοκιμασίες.

Λέξεις κλειδιά: Αφηγηματικός Λόγος, Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή, Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, Διήγηση, Αναδιήγηση, Προσωπικά Αφηγήματα, Multilingual Assessment Instrument for Narratives, Bus Story Test

ABSTRACT

Narrative discourse analysis is a significant way to collect information about children's language and reading skills. However, clinical practices cannot be based on findings from different languages or dialects. Thus, the main purpose of this study is to evaluate and compare the narrative skills of three monolingual Cypriot children of school age attending the 1st Grade of primary school, of which one is Typical Development child (TD), one with Developmental Language Disorder (DLD) and one with Autism Spectrum Disorder (ASD). All participants were assessed in Bus Story Test (BST) retelling test, Multilingual Assessment Instrument for Narratives (MAIN) telling test, and personal narratives of Global Tales Protocol. The results revealed that children show different performance depending on the type and mode of narration. However, the TD child scored higher on most narrative measures compared to the other two participants. The stories of the TA child had fewer errors and a higher overall quality than those of the children with DLD and ASD. Children with DLD and ASD seem to have difficulties in oral narratives which are more obvious when they are not based on visual or auditory stimulus. Their difficulties are both at the level of macrostructure and microstructure. To conclude, the assessment of narrative speech skills can identify children with language difficulties that are difficult to detect in other tests.

Keywords: Narrative Discourse, Developmental Language Disorder, Autism Spectrum Disorder, Telling, Retelling, Personal Narratives, Multilingual Assessment Instrument for Narratives, Bus Story Test

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	vi
ABSTRACT.....	vii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	viii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	xi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	xii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	xiii
1 Εισαγωγή	1
1.1 Αφήγηση και Αφηγηματικός Λόγος	1
1.1.1 Κλινική Σημαντικότητα Αφηγηματικού Λόγου	1
1.1.2 Τεχνικές Αφήγησης	2
1.1.3 Βασικοί Τρόποι Εκμείωσης Αφηγηματικού Λόγου.....	3
1.1.3.1 Σειροθετημένες Εικόνες	3
1.1.3.2 Προσωπικές Εμπειρίες –Αφηγήσεις.....	4
1.1.3.3 Αντικείμενα στο χώρο σε μια Ενιαία Εικόνα	4
1.1.4 Ανάλυση Αφηγηματικού Λόγου.....	5
1.2 Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	6
1.2.1 Αφηγηματικός Λόγος στην Τυπική Ανάπτυξη.....	6
1.2.2 Αφηγηματικός Λόγος στην Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή.....	7
1.2.3 Αφηγηματικός Λόγος στην Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος	9
1.2.4 Σύγκριση Αφηγηματικών Δεξιοτήτων σε παιδιά με ΑΓΔ και ΔΑΦ	10
1.3 Σκοπός της έρευνας.....	12
1.4 Ερευνητικά Ερωτήματα	12
2 Μεθοδολογία Έρευνας.....	14